OTVORENÁ NÁRUČ

ČASOPIS CIRKEVNÉHO ZBORU EVANJELICKEJ CIRKVI A.V. V NITRE, ZIMA **2015**

JEDEN HEREC, JEDEN DIVÁK

Vždy v advente mávame v kostole Adventné popoludnie pre deti. Tradične pritom hrávame deťom divadielko. Všetci, ktorí v divadielkach účinkujeme, máme z toho jednoduchú, ale vrúcnu radosť. Dúfam, že sa neklamem, ak poviem, že divadielka sa páčia aj deťom, aj dospelým, a že ich potlesk i výskanie bývajú úprimné.

Je nad slnko jasnejšie, že divadielko je pôsobivé, pedagogické, ale i zábavné hlavne vtedy, keď v ňom účinkuje viac postáv, s ktorých kontrastnými postojmi a vlastnosťami sa môžu malí diváci konfrontovať. A tak sme už hrali divadielka, ktoré boli pravda, okrem tradičného rozprávača dvojpostavové, vystupovali v nich dom a maštaľka alebo vločky Srienik a Páperko. Bolo divadielko trojpostavové o obláčikoch Mračkovi, Dujkovi a Obkovi či divadielko štvorpostavové, v ktorom vystupovali ovečky Ráchel, Lea, Zilpa a Bilha. Veľa postáv vystupovalo v divadielku o vzostupe a páde cestovnej kancelárie Achába Betlehemského. Najmasovejšie bolo divadielko o anjeloch Gabrielovi a Michaelovi a celom kŕdli hašterivých a egomaniackych zvieratiek, pravda, okrem ovečky a somárika, ktorých však ostatní zotreli pod čiernu zem.

Vždy, keď je na našej improvizovanej scéne v kostole niekoľko hercov a v hľadisku niekoľko tuctov divákov, premýšľam nad tým, čo by sa asi dialo, keby na scéne bol iba jediný herec a v hľadisku jediný divák. Herec by hral vo vedomí, že celé jeho snaženie a celé posolstvo smeruje práve k tomuto jednému divákovi. Divák by hľadel na scénu s pocitom, že všetko, čo herec hovorí a robí, je určené práve a iba jemu. Určite by medzi nimi vznikol veľmi zvláštny vzťah, mimoriadne prepojenie.

(pokračovanie na str. 2)

Možno by divák ľahšie a intenzívnejšie zažil aj to, čo pre klasické antické divadlo bolo vlastne cieľom, teda katharsis, očistenie, a tiež metanoia, zmenu myslenia.

Vždy, keď myslím na toto zvláštne divadlo jedného herca a jedného diváka, napadajú mi slová, ktoré napísal starnúci apoštol Pavel svojmu mladému kresťanskému priateľovi a spolupracovníkovi Timoteovi: „Verná je to reč a zaslúži si, aby ju všetci prijali: Ježiš Kristus prišiel na svet, aby spasil hriešnikov. Medzi nimi som ja prvý ...“ (1. Tim 1, 12 – 17). V tejto vete Pavel do seba skĺbil dve platné pravdy. Skĺbenie dvoch vecí do jednej nemusí dopadnúť vždy dobre. V tomto prípade sa nám však žiada povedať, že tie dve pravdy, o ktorých hovorí Pavel, doslova musia byť skĺbené; je to tak dobré, zdravé a správne.

Prvou pravdou je, že Ježiš Kristus prišiel na svet, teda skutočný Boh sa stal skutočným človekom preto, aby z moci zmaru a smrti zachránil všetkých ľudí všetkých čias. Je to riadny zástup ľudských bytostí! Skoro až nepredstaviteľný. Tí, ktorí boli. Tí, ktorí práve žijú. Tí, ktorí sa ešte len narodia. Inteligentní i prostí, bohatí i chudobní, darebáci i svätci, všetci majú spoločný znak: Sú oddelení od Boha, sú hriešnici. Ich údelom, ktorý majú sami zo seba, je zánik, úplný koniec. Božia intervencia sa netýka iba niektorých z nich. Týka sa všetkých. Božia láska a úsilie sú totálne.

Druhá pravda je veľmi osobná. Akoby Pavel zažíval divadlo jedného herca a jedného diváka. Ako toho prvého strateného Bohu, strateného vo svojej pýche a svojstojnosti, strateného vo vlastnej múdrosti, sebavedomí a sebazbožňovaní, strateného v zlých skutkoch života, strateného napokon v smrti a zániku, vidí samého seba. Vníma iba seba a Krista. Celá Božia milostivá intervencia, Ježišovo vtelenie, život, činy, slová, utrpenie, smrť a víťazstvo vo vzkriesení, boli nasmerované práve k nemu, najväčšiemu ľudskému úbožiakovi, Pavlovi.

Je zaujímavé, že obidve tieto pravdy sú pravdivé, ale Boh si ich môže použiť a s človekom urobia niečo dobré iba vtedy, keď ich drží presne tak, ako Pavel – obidve naraz a skĺbené.

Je mnoho tých, ktorí držia iba prvú pravdu. Majú správne duchovné poznanie o tom, že sa Boh stal človekom kvôli ľuďom. Keď sa ich opýtate, ako sa to týka ich samých, otázku odmietnu, alebo stoja v rozpakoch. Boží záchranný čin si sami pre seba nedokážu prisvojiť. Nevedia, prečo by mali. Zvyčajne žijú ako tí, ktorí sú s cirkvou vcelku lojálni, so všetkým súhlasia, ale nepripúšťajú si nič osobné. Je niečo, pre čo nedokážu sedieť ako jeden divák pred jedným hercom.

Ovečka Ráchel má trému.

A je mnoho tých, ktorí držia iba druhú pravdu. Majú správne duchovné poznanie, že Boh sa stal človekom práve kvôli nim. A dodajme – ale iba a iba kvôli nim. Takíto ľudia v cirkvi skončia vždy v nejakom druhu solitérstva, podivínstva, bludu, nemožnosti vytvoriť s inými komunitu, zdieľať sa a aktívne slúžiť. Stáročia už platí, že kto nedokáže prijať, že Božia láska v Kristovi je univerzálna a patrí rovnako všetkým, ten ju napokon nedokáže normálne prijať ani sám pre seba.

Bratia a sestry, začína sa advent a sú pred nami Vianoce. Začíname opäť od začiatku rozprávať veľký príbeh Boha s ľuďmi. Mnoho vzácneho, duchovného, prežijeme súkromne, no sviatočný čas privedie aj na naše bohoslužby mnoho členov cirkevného zboru i našich priateľov. Každý je vítaný, všetci môžu prísť, Pán Boh sa teší a Jeho náruč je vždy otvorená; či už v dni sviatočné, alebo všedné. Moje želanie všetkým je prosté: Aby každý z nás dokázal držať skĺbené dve pravdy, dávajúce srdcu hlbokú istotu. Tú, že Boh v Pánovi Ježišovi Kristovi prichádza a bojuje o všetkých ľudí všetkých čias, i tú, že bojuje o mňa osobne.

Ivan Eľko, zborový farár

NAJLEPŠÍ MARKETING JE ŽITÁ VIERA

„Potom im povedal: Choďte po celom svete, kážte evanjelium všetkému stvoreniu.“

(Mk, 16,15)

Foto: Katarína Marečková

Krásne balkóny historických budov v Rimavskej Sobote.

Mysľou sa teraz na chvíľu vrátim do polovice októbra. Viacerí členovia nášho cirkevného zboru sa na toto obdobie vždy tešia. Býva totiž u mnohých spojené s jedným z najkrajších víkendov roka – zájazdom nitrianskeho Spoločenstva evanjelických žien. V tomto vydaní Otvorenej náruče (mimochodom, pár hodín pred tým, ako píšem tento úvodník, som na adresu tohto časopisu dostal veľmi pochvalné slová od priateľa nášho zboru, kalvínskeho farára Tomáša Ficzereho) bude zájazdu venovaný samostatný článok, ako aj zopár fotografií.

Náš brat farár vždy dôsledne uváži, kam cestovať, aký program zvoliť, aby to malo i duchovnú, i kultúrnu pointu. Nepísaným „vrcholom“ zájazdu býva vždy miesto, kde sa nocuje a v nedeľu navštívia miestne Služby Božie. Tentokrát to bolo okresné mesto Rimavská Sobota. Mesto, kde som sa narodil a kde som spoznal milovanú manželku. I z toho dôvodu som sa k účastníkom zájazdu pridal v nedeľu ráno pred začiatkom bohoslužieb. Po nich sme spoločne prechádzali mestom. Mnohí sa s obdivom a veľkým prekvapením vyjadrovali o kráse tunajšieho námestia a doň „vlievajúcich sa“ uličiek. To, čo zrejme prebiehalo v mysliach mnohých, vyjadrila jedna zo sestier slovami: „Keď som povedala dcére, že spať budeme v Rimavskej Sobote, mala pochybnosti. Bála sa o mňa, či sa mi tu niečo zlé nestane, ako tu budeme nocovať. A ja zrazu zisťujem, že toto mesto má také krásne námestie, tak útulný hotel, milých ľudí a takú bohatú históriu“. Čo chcem týmto zážitkom povedať? Na tomto príklade poukázať na to, že ak je niečo akokoľvek krásne či radostné, dobré a užitočné, no nikto o tom túto zvesť dostatočne nešíri, nastáva problém, nepochopenie.

Okrem článku z vydareného zájazdu našich žien nájdete v tejto Otvorenej náruči aj príspevok venovaný tak často spomínanej odluke cirkvi od štátu. Upozorňujeme v ňom na jeden zásadný hendikep menšinových, teda i našej cirkvi. Máme málo peňazí a v prípade asignačného či jemu podobného modelu financovania cirkví by zrejme najviac získali tí, ktorí budú mať najviac peňazí na marketing (šírenie pozitívnych informácií o sebe). Tak to už v dnešnej dobe jednoducho je. Naša cirkev nemá vlastnú rozhlasovú stanicu, noviny či časopisy v stánkoch, svoj kanál v televízii či predstaviteľa, ktorý by bol pozitívne vykresľovaný takmer v každých televíznych správach či na titulných stranách novín a časopisov. Pritiahnuc „za uši“ (nie tie na strane 2) sa dá povedať, že máme iba samých seba. Ale to rozhodne nie je málo. Ak by sme všetci slovenskí evanjelici žili podľa evanjelia, nemusíme sa o budúcnosť báť. Len to chce asi to najťažšie, čo existuje. Začať reformu každý od seba. Aby náš život bol sám osebe šírením dobrej zvesti. Tak, ako na to vyzval vo svojej kázni v rimavskosobotskom kostole, založenej na príbehu Eliáša zo starozmluvnej Prvej knihy kráľov, brat farár Eľko. Začínajúci sa advent, blížiace sa Vianoce a nový rok sú na takúto našu vlastnú reformu ako stvorené. Skúsme to. Nech nám v tom náš Pán pomáha.

Ján Huba, zborový dozorca

TÉMY PRE MODLITEBNÍKOV

Prosme za všetky naše Služby Božie vo sviatočnom čase. Nech sa Duch Svätý a zvestované Božie Slovo dotýkajú jednotlivých srdc a svedomí. Prosme za mocné impulzy pre osobný život s Ježišom Kristom.

Ďakujme za všetky Služby Božie, podujatia, stretnutia, cesty, návštevy a skúsenosti, ktoré nám Pán doprial v roku 2015. Ďakujeme za všetkých bratov a sestry, ktorí stáli v akejkoľvek službe v našom cirkevnom zbore.

I v roku 2015 nás opustili mnohí naši drahí. Prosme o to, aby na uprázdnené miesta v chráme zasadli iní, či už ich príbuzní, alebo celkom noví ľudia.

Prosme za klientov i za pracovníkov našej diakonie. Prosme za všetkých, ktorí sa nachádzajú v akomkoľvek ťažkom položení, smútku či samote. Nech vieme, ako môžeme pomôcť a vykonáme to. Nech môžu cítiť Kristovu blízkosť i v osobnej tiesni.

Prosme o Božie vedenie pri kúpe pozemku, pri mnohých jednaniach a administratíve spojenej s prípravou stavby nášho vlastného diakonického zariadenia.

STRETLI SME SA V SLUŽBE S JÁNOM BEŇOM

Foto: Ivan Eľko

Bronzové nápisy vešal Janko pred posvätením kostola.

Janko patrí medzi dvoch našich služobne najstarších presbyterov. Pre svoju výšku začal užívať známu dvojzmyselnú prezývku, ktorou sa preslávil: Najvyšší presbyter.

Janko, často sa mi zdá, že si odvšadiaľ. Kde si sa v Nitre vzal?
Za vojny otec chcel, aby som sa narodil na Slovensku, tak ma mama išla porodiť do Zvolena. Bývali sme vtedy v Ľuboreči. Potom sme sa sťahovali do Hosťovej, Látkoviec, do školy som chodil v Uhrovci. Potom do Chleban, konfirmovaný som bol v Partizánskom. Od roku 1966 žijem v Nitre.

Si teda pamätník starých čias.
Áno, už ako mladý muž som celkom pravidelne chodil do kostola. Zvykol som si sedávať na chóre, ak by bolo treba ťahať mechy. Sedenie na chóre je odvtedy mojím zvykom.

Odkedy si presbyterom?
Presbyterom bol môj otec, po jeho smrti brat farár Valášek požiadal moju mamu, aby úrad prevzala po ňom. Keď prišiel Ondrej Prostredník, mama v presbyterstve končila. Kandidoval som ja a bol som zvolený.

Kde bola tá tvoja oblasť služby?
V Nitre úrad presbytera nebola iba formálna vec. Po Novembri začal oživať zborový život, pripravovala sa stavba kostola, potom sa menili farári a prežívali sme aj zložité časy. Mali sme celé maratóny zasadnutí. Tak je to vlastne dodnes, stále je čo riešiť. Chcel som byť platným presbyterom, bol som i členom stavebného výboru. Okrem toho som sa snažil rukami pomáhať, kde som mohol. Pamätám na opravu fary na Palackého, zo žijúcich sme tam vtedy boli s Milanom Halákom a Paľkom Líškom. Pamätám vztyčovanie bronzového kríža, pripevňoval som na stenu drevený kríž z Naperville, vykladal z kamiónu lavice či organ. Človek niekedy nevie, na čo by mohol byť v živote skutočne hrdý. Ale že som mohol byť pri týchto veciach, to je pre mňa nesmierne vzácna vec. V senioráte som sa snažil byť platný brigádovaním v Misijno-rekreačnom stredisku v Jabloňovciach.

Už pár rokov sedávame blízko seba na stretnutí mužov.
Muži sa stali pre mňa veľkou témou. Som nesmierne rád, že toto spoločenstvo máme, veľmi veľa mi dáva. Bol by som ešte radšej, keby si medzi nás našlo cestu čo najviac bratov a aj tých mladších. My evanjelici sme takí zvláštni, že často rozprávame o tom, čo by mohlo byť, ale keď to je, nemáme o to záujem.

Zvykli sme si na teba ako na úprimného modlitebníka.
To je ďalšia vec, ktorá mi v súvislosti s mužmi leží na srdci. U mňa osobne to bolo tak, že čím som bol starší, tým viac a hlbšie som poznával zmysel a moc modlitby. Jedného dňa som porozumel tomu, aký význam majú aj hlasné modlitby v zhromaždení. Aká je to sila. A že sa pri tom nemusím okúňať. Modlím sa medzi bratmi rád, rovnako, ako sa modlím sám v súkromí. Veľmi by som si prial, aby vlastné hlasné modlitby boli pre nás samozrejmosťou.

Janko, tvoj odkaz čitateľom?
To, čo som o sebe povedal, nech čitatelia nevnímajú ako moje úsilie o vlastné zviditeľnenie. Mňa Boh v živote drží nad vodou. Poznal som, že ma má rád a že mi mnoho dáva. To, čo som urobil ja, bola iba taká malá odpoveď na to, čo robí On. Moja mama ma vždy smerovala k živej viere v Krista. Vždy som si hovoril: Byť plnotučným kresťanom. Poznávam, že to nie je jednoduché, ale povzbudzujem k tomu seba i všetkých nás.

Za rozhovor ďakuje Ivan Eľko

MODLÍ SA V NÁS A S NAMI

A tak Duch prichádza na pomoc našej slabosti. Lebo my nevieme, za čo sa máme modliť, ako náleží, ale sám Duch prihovára sa za nás vzdychaním nevysloviteľným. A Ten, ktorý skúma ľudské srdcia, vie, čo má Duch na mysli, že sa totiž prihovára za svätých, ako Boh chce. Rímskym 8, 26 – 27.

Chrám bez strechy. Veľavravné.

Keby bola modlitba iba jedným zo zbožných úkonov, ako je pre mnohých ľudí napríklad prekrižovanie sa, pokľaknutie a podobne, nemuseli by sme o nej dlho hovoriť. Modlitba je však omnoho viac, ako plnenie si náboženskej povinnosti. Je dokonca viac, než nejaký rozhovor s Bohom, ako to často a s obľubou uvádzame na ilustráciu. Modlitba je v skutočnosti snahou otvoriť sa lepšie Bohu, je to ochota prijať Jeho myšlienky, predstavy a plány s nami, prijať Jeho milosrdenstvo a zasľúbenia, Jeho príkazy a priania. Z človeka sa stáva úplne nová bytosť tým, že netrvá len na svojich vlastných plánoch a akciách, ale že hovorí: „Buď vôľa Tvoja!“

Až týmto prichádza človek akoby sám k sebe. Paradoxne platí, že až vtedy človek plne uskutočňuje svoje vlastné bytie, keď nie je uzatvorený iba do seba samého, keď nie je kŕčovito upätý len na svoje vlastné priania, ale je prístupný Bohu. Tým prekonáva aj svoju obmedzenosť, nedostatočnosť a strach; odtiaľ čerpá nové sily a vzlet, nádej a dôveru v dobrú budúcnosť napriek tomu, že vie o svojej smrti; odtiaľ je schopný prekonávať sebastrednosť a kresťansky slúžiť iným.

To sú všeobecne znejúce slová o modlitbe na úvod. Obráťme ale svoju pozornosť k slovám o modlitbe v súvislosti s Duchom Svätým, ako ich píše apoštol Pavel v liste Rímskym 8, 26 – 27. Je v nich uvedené niečo, čo je často opomínané, no čo má byť neoddeliteľnou súčasťou nášho poznania o modlitbe i samotného nášho modlitebného života.

Pavel v uvedených slovách vyjadruje duchovnú skúsenosť, ktorej dobre rozumieme: Cíti svoju slabosť pred Bohom, spomína na svoje pokusy otvoriť sa Bohu a pozoruje, o koľko zostal pozadu za svojimi predsavzatiami dať Bohu dobrú odpoveď, byť Božou chválou a nositeľom Božej lásky druhým. Ale Pavel zároveň cíti, reálne prežíva – a práve toto zdôraznime – že pri modlitbe a v modlitbe je nesený prúdom Božieho Ducha a Božej sily, ktorá prekonáva ľudské nedostatky a poháňa k duchovnému rastu tým, že pomáha otvárať sa Božím obdarovaniam. Je to určite bolestná skúsenosť, že sa nedokážeme modliť tak, ako by bolo treba. Avšak radostnou skutočnosťou je, že kresťanská modlitba nie je iba ľudským úkonom! Je aj mystickým spolupôsobením Ducha Svätého, ktorý sa za nás prihovára. My teda nestojíme pri modlitbe voči Bohu iba ako Jeho „proťajšok na telefóne“, ale i v tej najjednoduchšej modlitbe sme Duchom Svätým strhnutí a pojatí do jedného jediného prúdu Božieho života!

Táto apoštolova skúsenosť je pre nás pomocou. Je iste nutné hľadať Boha slovami prosieb, ďakovania, chvál a zmierenia. Ale ešte dôležitejšie je otvoriť sa Božiemu Duchu, ktorý chce od Kristovho kríža objať všetko stvorenie. Začína svoje dielo Svätým krstom, ten je prvým usmernením človeka k Bohu. Rastúcou vierou je potom človek schopný dávať stále lepšiu odpoveď na Božiu ponuku. Človeku stále hrozí nebezpečie z jeho sebectva: Kde sa človek uzatvára sám do seba a pozná iba seba, tam nie je miesto pre Božieho Ducha, tam sa šíri duchovná púšť. Na toto nebezpečenstvo apoštol upozorňuje slovami: „Ducha neuhášajte!“ (1. Tesalonickým 5, 19).

Zmätky vo svete dokazujú, že ľudstvo nezachráni ani vyspelejšia veda, technika či organizovanosť, ale iba Božie zasľúbenia. Nemôžeme urobiť pre seba a pre svet nič lepšieho, než sa plne otvoriť a odovzdať Božiemu Duchu, ktorý sa modlí v nás a s nami.

Prevzaté z Jozef Hrbata: Světlo v temnotách-Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří, 1995
Preložil a upravil Ivan Eľko

JESENNÁ VÍKENDOVKA MLÁDEŽE

Aká bola tohtoročná mládežnícka víkendovka v Jabloňovciach v prvý októbrový víkend?

Stručne: Pohodová, v rodinnej atmosfére, bohatá na rôznorodý program.

A obšírne? Tradične odchádzala prvá skupina mládežníkov skôr, aby sme my ostatní už našli priestory bývalej fary v Jabloňovciach čisté a pripravené, za čo im, samozrejme, patrí vďaka. Pred odchodom sme temer zabudli na jednu z najdôležitejších účastníčok, tetu Evku Vašekovú. Ako naša kuchárka by nám chýbala od začiatku do konca, nakoľko s prázdnymi bruchami a bez, už tradične, vynikajúcich jedál od tety Evky, by víkendovka nebola tým pravým. Vďaka Bohu sme sa ale všetci pozbierali a aj úspešne prišli. Krátko po príchode sme si už sadali za prestretý stôl. Tentokrát boli stoly rozložené netradične, do kruhu, aby sme každý na každého videli. Bonus bolo miesto v strede, medzi stolmi. Vskutku zaujímavé miesto na sedenie, ktoré som si mohol vyskúšať aj ja. Človek si mohol vyberať z jedál zo všetkých strán, či zapájať sa do rozhovorov na všetky strany. Na druhej strane som podával každú chvíľu niekomu misu, tanier s jedlom, ktoré bolo akurát na druhej strane, takže som sa vôbec nenudil.

Po večeri sme sa zišli na duchovnú časť dňa. Začali sme s mládežníckymi piesňami na chválu nášho Boha. Zaujímavým a dobrým spestrením víkendovky bol náš hosť, pán farár z Levíc, Martin Riecky. V obšírnom, časovo ale nie dlhom, ľahko zapamätateľnom rozprávaní hovoril o jednote v spoločenstve: Ako si máme jeden druhému pomáhať a ako hriech v našich životoch túto nápomocnosť môže kaziť. Ako často desaťročia veľké vekové rozdiely môžu byť prínosom, a nie zdrojom nedorozumení. Ako pochopiť druhého a nie len sa snažiť ho presvedčiť. Ako hľadať správnu cestu s Bohom, počúvať hlas Ducha Svätého a nekomplikovať si život tým, že pôjdem vlastnou cestou. Ako máme povzbudzovať aj tých, ktorým sa darí, nielen tých, ktorý sú na tom horšie než my. Zakončené to bolo diskusiou, kde si každý mohol nájsť priestor položiť otázku k téme. Medzitým sa vo všetkých štyroch pieckach rozhorel ohník, takže namiesto ukrutnej zimy v izbách nás čakalo príjemné teplo, ktoré vydržalo až do ďalšieho rána. Ráno nás už budila vôňa párkov, ktorých sme sa mohli najesť dosýta. Doobeda sa našiel priestor aj na skupinové rozhovory, kde sme si mohli na rovinu vydiskutovať, ako je to s jednotou v našom spoločenstve. Športové hry v nádhernom počasí tiež nemohli chýbať. Posilnení obedom sme pokračovali v pohybových aktivitách všemožného druhu: Futbal pre všetkých (naozaj všetci chlapci a dievčatá), plný športového nasadenia ale aj tolerancie. Takisto basketbal, frisbee a iné (niektoré vyžadovali aj mozgovú kondíciu). Vôňa chutných koláčov nás už ale k večeru lákala naspäť. Hlavným chodom na večeru už boli legendárne bryndzové halušky. Podvečer prišli ďalší naši kamaráti, medzi nimi ako ďalší hostia: Andrejka a Janko Kučerovci. Hovorili nám, ako si k sebe našli cestu, ako môže mladý kresťan zabojovať za lásku a aj ako budovať a udržovať kresťanský vzťah. Počas večera sme tiež počuli svedectvá z našich radov, ako môže cudzie prostredie v zahraničí zmeniť pohľad na život, takisto aké môžu byť dôvody mladej slečny, prečo zamenila život plný párty a flákania na život s Bohom, ktorý ale rozhodne nie je nudný a dáva šťastie a pokoj do života.

Časť mládežníkov v Jabloňovciach.

V nedeľu sme po raňajkách išli na Služby Božie, kde sme sa aj my zapojili pozdravom a spievaním mládežníckej piesne „Vďaka Ježiš“. Nakoľko sme si vedeli cestu na víkendovku zabezpečiť vlastnými autami, našli sme si ešte aj v nedeľu čas na hry. Takisto aj na pohodové spoločné upratovanie a jedenie výborného gulášu. Všetko bez stresu, akosi sa nám ani nechcelo odísť.

Počas celej víkendovky sa našiel aj priestor na hlboké i veselé rozhovory, skupinové aj osobné. Pre umelecké duše bol aj malý gitarový koncert (s rôznymi žánrami), nášho mladého, talentovaného „Kosťa“. Takisto sa našla chvíľa na „expedíciu“ do pivnice, schádzajúc po strmých schodoch a vidiac staré pivničné priestory s príjemnou atmosférou, viacerým napadla myšlienka zriadiť v týchto priestoroch jaskynné kúpele. Samozrejme, nadnesene myslené :D

Celkovo zhrnuté: Vďaka Bohu za skutočne krásny spoločný čas, na ktorý môžeme v dobrom spomínať, ako sme mohli jednotu v spoločenstve aj prakticky zažiť počas toho víkendu. Pre tých mladých, ktorí neboli, nech je to reklama, aby najbližšie prišli medzi nás!

Tomáš Berecz

PRÍPRAVA NA ODLUKU – BUĎME OCHOTNEJŠÍMI DARCAMI

V týchto novembrových dňoch boli publikované aktuálne výsledky celosvetovej štúdie zameranej na ochotu ľudí pre darcovstvo. Metodicky bola založená na 3 oblastiach – finančná pomoc neznámemu, podpora charitatívnych činností a ochota venovať svoj čas činnosti v nejakej organizácii. V roku 2015 bolo do štúdie zapojených 145 štátov a Slovensko skončilo na 123. mieste. Keď to dáme do súvislosti s tým, že v rámci hodnotenia OECD sme 26. najbohatším štátom sveta, je to hrozné zistenie.

V rovnakom čase bol v Evanjelickom posle spod Tatier publikovaný stĺpček Svetozára Gavoru hovoriaci o tom, že jedinou dosiaľ nesplnenou požiadavkou Novembra je odluka cirkvi od štátu. No a nedávno sme sa s br. farárom zúčastnili i okrúhleho stola na túto tému, ktorý moderoval evanjelický teológ a publicista Michal Havran ml. K tomuto základný fakt. V roku 2014 štát poskytol pre cirkvi 38 314 475 eur. Určené boli na platy (a odvody) duchovných a prevádzku ústredí cirkví (v našom prípade biskupských úradov).

Táto skutočnosť vzbudzuje vo viacerých ľuďoch a politikoch pohoršenie. Keď sa na to pozrieme z biblického hľadiska, treba im dať za pravdu (napr. *Ján, 17,16 – Nie sú zo sveta, tak ako ja nie som zo sveta.*). V tejto súvislosti je na mieste konanie nášho br. farára, ktorý počas už spomínanej diskusie vyznal, že sa modlí za odluku cirkvi od štátu. Chápem ho hlavne preto, že je dosť nelogické, aby farári boli de facto zamestnancami štátu. Rovnako najvyšší predstavitelia cirkví (biskupi). Ako potom môžu plniť svoje poslanie – bojovať za pravdy evanjelia a poukazovať na negatívne javy v štáte a spoločnosti?

Je tu ale aj iné hľadisko. To pripomínajú obhajcovia financovania cirkví štátom. Argumentujú činnosťami cirkví, ktoré sú štátu prospešné. Začnem ich konštatovaním, že cirkvi svojím pôsobením prispievajú k lepšej morálke v krajine. Ďalej tým, že cirkvi vykonávajú charitatívne činnosti (sem patrí i činnosť evanjelickej diakonie). Čo sa týka vplyvu cirkví na morálku, existuje mnoho otázok, ktoré hovoria o tom, prečo, keď sa výrazná väčšina obyvateľov Slovenska hlási ku kresťanstvu, máme tak vysokú mieru kriminality, korupcie a klientelizmu? Kritici financovania cirkví štátom tiež poukazujú na to, že charitatívne činnosti cirkví sú do značnej miery financované z verejných zdrojov formou dotácií týchto služieb. Kritici toku verejných financií cirkvám si ale podľa mňa neuvedomujú jednu vec. A to sú činnosti cirkví, ktoré, ak by ich cirkvi nerobili, musel by ich robiť štát, lepšie povedané samosprávy (mestá a obce). Ide o sobáše, pohreby a uvádzanie novorodencov do života (známe z čias socializmu). Podľa dostupných štatistík sa na Slovensku ročne koná približne 27 tisíc sobášov, vyše 50 tisíc pohrebov a narodí sa okolo 55 tisíc detí. Ak by z verejných zdrojov mal byť zabezpečený dôstojný priebeh týchto udalostí, bola by to nemalá požiadavka na verejné financie. Preto si myslím, že za tieto služby by mali cirkvi dostávať z verejných zdrojov (od miestnych samospráv, ktoré by ich inak museli zabezpečovať) finančnú odplatu. Túto by cirkvi mohli využiť na odmeny farárov, ktorí tieto činnosti vykonávajú (nie na prevádzku ústredí cirkví).

Foto: Jaroslav Vacek

Aby sme si vedeli vyššie uvedený názor a návrh lepšie uvedomiť, predstavme si reálnu skutočnosť. V meste Nitra sa ročne narodí približne 800 detí, rovnaký počet ľudí zomrie a koná sa približne 400 sobášov. Ak by sa nekonali cirkevné obrady a približne polovica rodičov by požadovala úradné uvedenie detí do života (konalo by sa väčšinou v sobotu), bolo by to 8 uvedení detí do života každú sobotu v roku. Keďže i sobáše sa konajú väčšinou v tento deň, mesto by muselo zabezpečiť rovnaký počet sobášov každú sobotu. No a počas pracovných dní by muselo zariadiť viac ako 3 dôstojné rozlúčky so zosnulými denne. Premeňte si to sami na potrebný počet zaplatených schopných ľudí, vykonávajúcich tieto činnosti, plus ďalšie s tým spojené nemalé finančné náklady.

Samozrejme, ak by aj na túto myšlienku (podieľať sa na financovaní miestnych cirkví) samosprávy pristúpili, nestačilo by to ani zďaleka na finančné zabezpečenie cirkví po odluke. Potrebné je navrhnúť hlavný model ich budúceho financovania. V tejto súvislosti sa hovorí najviac o modeli asignačnom (2 percentá z dane, s čím máme skúsenosti v rámci nášho Občianskeho združenia Pavla Valáška). Ročne takto získavame okolo 9 tisíc eur. Sú využité predovšetkým na finančnú dotáciu pre našu Evanjelickú zborovú diakoniu. Bez týchto peňazí by sme službu diakonie nedokázali realizovať. Po odluke cirkvi od štátu by sme minimálne takúto finančnú čiastku potrebovali na plat a odvody farára. To sa nám podarí len tak, že bude našej cirkvi venovať časť dane oveľa viac ľudí (v súčasnosti je to okolo 30 % z celkového počtu tých evidovaných členov nášho CZ, ktorí asignovať môžu).

V súvislosti s úvodom tohto článku apelujem ale predovšetkým na nutnosť zvýšenia darcovstva. Vyzýva nás na to priamo Písmo Sväté *(2. Kor. 9,7: Každý (nech dá), ako si umienil v srdci, nie z neochoty alebo z prinútenia, lebo ochotného darcu miluje Boh).*

Ján Huba

ZÁJAZD - EVANJELICKÝ JUH 2015

Poznať históriu cirkevných zborov, porozumieť ich súčasným zápasom a pripomenúť si životné dielo niekoľkých významných osobností, to boli ciele nášho tohtoročného zájazdu Spoločenstva evanjelických žien do Novohradu a Malohontu (17. – 18. okt.). Pozývame vás prejsť s nami túto cestu aspoň v malej spomienke.

Z autobusu vystupujeme v hmlistom ráne pri starobylom kostolíku na stráni nad novohradskou obcou Príbelce. Za slnečného dňa sú z tohto miesta prekrásne výhľady k maďarskému Bukovému lesu. Čaká nás sestra farárka Zuzana Alcnaureová a niekoľko domácich. Predstavujú nám chrám a jeho areál. Počtom nie veľký zbor má na naše pomery peknú návštevnosť Služieb Božích a ľudia vďačne prijímajú, čo je im ponúkané.

Príbelce sa kedysi skladali zo štyroch obcí. Náš veľký autobus sa sunie pomedzi dedinské domčeky a sestra farárka nám ukazuje niekoľko starobylých cirkevných budov. Zastavujeme sa pri dome pre učiteľa. Tu navštevoval básnik Janko Kráľ svojho priateľa, učiteľa Jána Rotaridesa. Tu v marci 1848 dvaja dvadsaťšesťroční muži vyvolali Príbelskú vzburu poddaných voči zemepanskej vrchnosti, ignorujúcej protipoddanské zákony. K pamätnej tabuli kladieme prvý z našich vencov. Znie niekoľko slov o azda najtalentovanejšom štúrovskom básnikovi Jankovi Kráľovi, o Príbelskej vzbure, no najmä znie zasvätené hodnotenie Kráľa ako básnika, od literárneho historika Štefana Krčméryho. Pobyt v Príbelciach končíme návštevou zborovej siene dole v dedine, ktorá má však podobu ďalšieho, „príručného“ kostola.

V kokavskom chráme.

Cesta nás vedie ďalej do Veľkého Krtíša. Kedysi bol evanjelický kostol vybudovaný za dedinou. Za ním boli už iba močariny. Dnes je z dediny trinásťtisícové mesto a na meliorizovaných močarinách za kostolom rastú nákupné centrá. Farársky pár manželov Rumanovcov spoločne so spolupracovníkmi vsadili najväčšiu časť svojej energie do práce s deťmi a s mládežou. Neúnavne budujú vzťahy, vyučujú, pozývajú na podujatia. Aj počas našej návštevy - teda v sobotu predpoludním – bežala besiedka. Zaujímavé.

Z kostola sa poberáme na priestranstvo pred starou farou. Tu je umiestnená pamätná tabuľa najslávnejšiemu krtíšskemu rodákovi, Augustovi Horislavovi Škultétymu, okrem iného hudobnému skladateľovi a riaditeľovi revúckeho gymnázia, ktorý všetky osobné úspory vynakladal na chod školy, z politických dôvodov zatvorenej. V tom čase mu zomrela manželka a dve deti. Tragický osud. Sila viery pomohla Škultétymu nezatrpknúť a kráčať ďalej. Tu kladieme druhý z našich vencov a spievame Škultétyho najznámejšiu pieseň „Hojže, Bože, jak to bolí“. Stará fara sa stala i miestom milého pohostenia, s Jankom a Martinkou Rumanovcami sa však musíme lúčiť, lebo čas nemilosrdne letí.

Ján Huba starší.

Treťou zastávkou je najväčšie mesto Novohradu, Lučenec. Víta nás farársky manželský pár, ktorý nás iba nedávno hostil v Dudinciach – Ľudovít a Mária Hroboňovci. Ľuda čaká o chvíľu svadba, povinnosti mu nedovoľujú byť s nami dlhšie. Vo veľkom zbore je stále čo robiť. Nám je pripravený zasvätený výklad z dejín lučenických evanjelikov od miestnej historičky. I tu pobudneme pri milom pohostení v zborovej sieni, ktorá bola v porevolučných časoch vybudovaná

na farskom dvore. Napokon ešte absolvujeme prechádzku centrom Lučenca. Mnohé jeho zákutia ešte dýchajú slávnou históriou nablýskanej metropoly Novohradu. Nestíhame však spoznať všetko. Lúčime sa a vydávame do najvýchodnejšieho bodu našej cesty, bývalého Šafárikova, dnes Tornale.

Kedysi početný zbor v Tornali vytvorili predovšetkým presídlenci zo Zakarpatskej Ukrajiny, z Nového Klenovca. Povojnový vývoj až do súčasnosti mnohé zmenil. Zbor sa ocitol v prostredí, ktoré je komplikované jazykovo, sociálne a duchovne vychladlo. Brat farár Marcel Ištván hovorí pokojne, cítime však, že situácia nie je jednoduchá. Zápasia o ľudí, s evanjeliom vychádzajú z kostola medzi nich, kvári ich nedostatok peňazí. Slabé priestorové zázemie si túžia vylepšiť postavením praktického zborového domu v záhrade kostola. Idú do toho s vierou. Držíme im palce.

Z Tornale cestujeme späť za západ, do Rimavskej Soboty. Zvečerieva sa, v chráme nás víta sestra farárka Viktória Lisáková. Premieta nám prezentáciu z dejín i súčasnosti cirkevného zboru, rozpráva o svojej službe v meste, ktoré akoby stále hľadalo samé seba, i o cirkevnej Základnej škole Zlatice Oravcovej, ktorú zbor založil. Máme tu svoju večernú pobožnosť, sestra farárka nám udeľuje požehnanie. Uličkami večernej Rimavskej Soboty prejdeme k hotelu Zlatý býk, kde nachádzame útočisko po bohatom dni.

V nedeľné ráno Viktória Lisáková a Ivan Eľko spoločne vykonajú Služby Božie. Zhromaždeniu sa prihovára i náš brat zborový dozorca Ján Huba, rimavskosobotský rodák. Zhliadneme aj ďalšiu prezentáciu, pripomínajúcu život a službu farára Jána Vladimíra Hroboňa. Spieva domáci spevokol. Stretnutie s domácimi je srdečné a ukazuje sa slniečko.

Po fotení sa poháňľame do Gemersko-malohontského múzea. Pôvodne sme mali záujem iba o jeho literárno-historickú časť. Dolina od Rimavskej Soboty cez Hnúšťu až po Tisovec bola totiž rodiskom či pôsobiskom radu osobností s celonárodným významom. Sprievodkyňa nám radí, aby sme si múzeum pozreli celé. Neľutujeme, získavame celistvý pohľad na tento legendárny kraj. Z múzea prechádzame na námestie Štefana Marka

Naši a domáci v Rimavskej Sobote.

Daxnera. Tu okrem pamätníka Daxnerovi a jeho druhom Jánovi Franciscimu a Michalovi Bakulínimu, umiestnili rimavskosobotskí patrioti ešte niekoľko podstavcov s bustami veľkých osobností Gemera a Malohontu. Ozajstný panteón, dokazujúci, akú obrovskú silu a poklad tu mal náš národ. Za všetkých ostatných vzdávame poctu práve Daxnerovi, špičkovej, no trocha prehliadanej osobnosti slovenskej národnej politiky 19. storočia. Kladieme tretí venček, znejú nám slová spomienky na Daxnera či Memorandum národa slovenského a vypočujeme úryvok z jeho portrétu z pera Vladimíra Mináča.

Po nedeľnom obede vstupujeme do kedysi nesmierne duchovne úrodnej doliny riečky Rimavy. Autobus sa štverá ku kostolu v Hrachove. Víta nás povedomá tvár a hlas, ktorý dobre poznáme – patria bratovi nášho bývalého cirkevníka Daniela Majlinga, farárovi Ondrejovi Majlingovi. Potvrdzuje sa, že počas tejto cesty máme šťastie na povzbudzujúce svedectvá. I tu evanjelici žijú v skromných pomeroch vyľudňujúceho sa vidieka, no neskladajú zbrane a sú svedkami nejedného Božieho požehnania. Pri káve a koláčikoch s milými domácimi v zborovej sieni máme o čom rozprávať.

A potom ďalej do vrchov, k poslednej zastávke našej cesty – do Kokavy nad Rimavicou. Tento cirkevný zbor považuje náš brat zborový dozorca za svoj rodný. Víta nás na rínku pred kostolom, spolu so svojou sestrou i s otcom, členmi zborového presbyterstva. V kostole sa objavuje brat farár Vladimír Ticháň vo vyšívanej košeli a s dvoma krojovanými mužmi, ktorí majú fujary, píšťalu a gajdy. Jedným z nich je známy výrobca tradičných nástrojov Pavol Bielčík. Ich hra a spev sú nesmierne poetické a my vďačne prijímame tento darček.

V kostole si pripomíname tragickú udalosť vyhorenia obce v auguste 1911, pri ktorej zhoreli i kostol, fara, dve cirkevné školy a zomrela manželka farára Samuela Bancíka. Podobne tragický údel ako ten Škultétyho. Farár Bancík a cirkevníci dokázali za cenu nesmierneho úsilia za necelé dva roky kostol znova postaviť. Čítame z Bancíkovej prvej kázne, ktorú mal po posvätení nového kostola. A pripomíname tiež životný osud jeho vnučky, prvej evanjelickej farárky Dariny Bancíkovej, komunistami väznenej po zinscenovanom procese. Zadržíme tu záverečnú pobožnosť, brat farár Ticháň nám udeľuje požehnanie. K pamätnej tabuli Dariny Bancíkovej kladieme náš posledný venček.

Domáci nám prichystali výbornú večeru v zborovej sieni. Počuť veselú vravu, cítime sa skvelo. Je večer a pred nami je dlhá cesta domov, do dejiska vlastného života. Vyrážame na cestu a zanechávame Kokavčanov tak, ako sme predtým zanechali tých na predchádzajúcich šiestich miestach - s úprimným poďakovaním a žehnaním. Oni tu, my tam, ale vždy ide o to isté: Žiť v tomto zvláštnom svete, na svojom mieste a vo svojom tele živú vieru a službu.

Ivan Eľko

EVANJELICKÁ ZBOROVÁ DIAKONIA NITRA 2015

Záverom tohto roku by som rád poďakoval všetkým tým, ktorí sa podieľali na práci našej diakonie či už zamestnancom, či dobrovoľníkom, či za prácu, alebo propagáciu a šírenie dobrého mena našej služby.

Pripomínam, že na počiatku našej diakonie stála dobrovoľná pomoc našich sestier chorým a odkázaným členom cirkevného zboru. Veľké úsilie a nemalé finančné prostriedky venoval diakonii brat zborový dozorca Janko Huba, ktorý si založenie diakonie pri nástupe do funkcie v roku 2009 vzal ako jednu z hlavných úloh. So sestrou Erikovou Lizuchovou a bratom farárom ju priviedli do reálnej podoby. Členovia zborového presbyterstva smerovaním našej služby vytvárajú dobré podmienky pre jej fungovanie. Vďaka tejto práci, snaženiu a modlitbám môžeme i na konci roku 2015 - ktorý bol pre našu diakoniu dosiaľ asi najťažší – povedať, že sa nám podarilo účinne pomáhať v mene lásky Pána Ježiša Krista všade tam, kde nás o pomoc požiadali. Starali sme sa dovedna o 33 klientov, pomohli sme mnohým ďalším seniorom. Kto tvoril náš tím? Magdaléna Šeboková mala na starosti účtovníctvo a mzdy diakonie. Okrem toho je účtovníčkou cirkevného zboru, upratuje kostol, pôsobí v spevokole a je presbyterkou.

Peter Globan je jeden z najvyťaženejších zamestnancov. Vykonával opatrovanie jedenástich klientov. Jeho hlavnou náplňou práce však bola manuálna a technická pomoc v domácnostiach, v záhrade, pri opravách či sťahovaní. Vykonával prepravnú činnosť služobným autom diakonie. Pomôže aj pri všetkom potrebnom v budove a areáli kostola. Už len ťažko by sme si vedeli predstaviť fungovanie niektorých domácností našich klientov bez jeho šikovných rúk.

Zuzana Šurániová i napriek tomu, že v tomto roku mala zdravotné problémy, sa starala o deviatich klientov. Vďaka svojmu vzdelaniu v oblasti sociálnej práce vykonávala i veľmi kvalitnú poradenskú službu pre klientov. Je najžiadanejšou opatrovateľkou nie len pre svoju precíznosť v práci, ale i pre pekný úsmev. Klienti ju volajú „naše slniečko“. Do posledných chvíľ doopatrovala dvoch klientov, čo pre ňu nebolo rozhodne ľahké.

Foto: Eva Eľková

Brat riaditeľ medzi našimi najstaršími.

Lýdia Meňhárová začiatkom roku na vlastnú žiadosť ukončila svoju činnosť. Kvôli sympatiám, ktoré mala k opatrovanej klientke, sa k nám vrátila a doopatrovala ju. Patrí jej za to vďaka.

Oľga Čajkovičová sa starala o šiestich klientov. Kvôli zdravotnému vzdelaniu a pracovnému vyťaženiu prešla zo štvorhodinového pracovného pomeru na plný úväzok. Vďaka nej sme získali klienta s veľkým rozsahom odkázanosti, ktorého denne opatrujeme v rozsahu desať hodín.

Mária Melišková je najnovším prírastkom v našom tíme. Pracuje síce od začiatku roku, ale ako zamestnanec so zmluvou na štyri hodiny len od septembra. Sme jej vďační, že zvláda cestovanie z Alekšiniec i vyčerpávajúcu prácu u našich klientov.

Zita Nová, i keď je na zaslúžilom odpočinku, nám prišla pomáhať v dobe, keď sme to najviac potrebovali, kvôli zdravotným problémom sestry Zuzany Šurániovej.

Slávka Martišová i napriek vysokému veku nám úspešne pomáha s opatrovaním klientky, ktorú dôverne pozná a je jedinou, ale výbornou alternatívou pre nás i rodinu.

Záver zoznamu patrí skutočnej diakonke, i keď nie zamestnankyni, sestre Dite Linerovej. Elegantnej dáme, ktorú keď som videl prvý krát, nebolo mi jasné, čím nám môže byť užitočná. Presvedčil som sa o opaku. V súčasnosti slúži u jedného z najkomplikovanejších klientov. Patrí jej môj obdiv a vďaka za všetku prácu a lásku, ktorú rozdáva tam, kde to nie je ľahké.

Ja osobne som rád, že som mohol byť riaditeľom nie iba spoza stola, ale osobne som si mohol vychutnať priazeň našich klientov a pomáhať im v prípade, že sily nášho personálu boli vyčerpané. Dúfam, že som bol aspoň trocha užitočný. Ak som aj nevedomky niekomu neurobil všetko po vôli, touto cestou sa ospravedlňujem. Kolektívu našich pracovníkov ďakujem z celého srdca. Dúfam, že to so mnou vydržia a odpustia mi i všetky moje chyby.

Tiež ďakujem i ďalším, ktorí v roku 2015 podporili naše snaženie: Mária Števková nás podporovala v oblasti administratívy a odporúčala personál do našich radov. Jana Globanová a celá rodina žije diakoniou. Ján

Beňo pomohol radou i prácou v záhrade. Milan Mikuš je nezištným pomocníkom našich seniorov pri doprave do kostola, ale i v prácach v záhrade. Danica Bobčeková pomáha seniorom pri každej možnej príležitosti a snaží sa ich nasmerovať na našu službu. Želmíra Dobroňová pravidelne navštevuje jednu sestru v penzióne a pomáha jej. Soňa Cibulková udržiava kontakty s nemocnými seniormi.

Dokonca i niektorí z klientov pomáhajú pri práci diakonie. Gizela Rožková je pomocníčkou hlavne pri spracovávaní agendy seniorov. Alžbeta Kollárová je neúnavná propagátorka našej služby. Sú i ďalší, ktorí sa zaujímajú, pomáhajú, navštevujú. Mrzí ma, ak som niekoho opomenul. O mnohých ani neviem a oni nerobia okolo svojej služby veľkú reklamu. Nech im Pán odplatí!

Ďakujem tiež celému tímu, ktorý pripravuje dvakrát do roka Služby Božie pre seniorov s posedením: Elenke a Pavlovi Líškovcom, ďalším dospelým, ale hlavne mládežníkom, ktorí slúžia pomocou v kuchynke.

Ďakujem i všetkým členom a priateľom cirkevného zboru, ktorí nás v priebehu roku podporovali modlitbami či milodarmi. Ďakujem tiež všetkým, ktorí poukázali podiel z dane na Občianske združenie Pavla Valáška. Zachovajte nám prosím priazeň i v novom roku 2016!

Želám Vám v mene všetkých zamestnancov, spolupracovníkov a priateľov našej diakonie požehnané vianočné sviatky a šťastný nový rok 2016. Dovoľujem si vás srdečne pozvať do nášho kostola na benefičný koncert, v nedeľu 10. jan. 2016, o 17.00 hod. Predstaví sa koncertný organista Marek Štrbák. Výťažkom z dobrovoľného vstupného chceme podporiť diakoniu. Ďakujeme Vám!

Milan Slezák, riaditeľ
Evanjelickej zborovej diakonie Nitra

OBČIANSKE ZDRUŽENIE PAVLA VALÁŠKA

Blíži sa koniec kalendárneho roka 2015 a my môžeme pomaly hodnotiť, ako si Občianske združenie Pavla Valáška (ďalej OZ Pavla Valáška) plnilo svoje základné poslanie – podporovať sociálne, misijné a vzdelávacie aktivity nášho cirkevného zboru.
Pripomeňme, že OZ Pavla Valáška prijalo v r. 2015 cez asignáciu podielu od fyzických a právnických osôb celkovo 9.360,- eur (v r. 2014 to bolo 8 023,- eur). Toto bol najväčší zdroj príjmu. Okrem neho malo i zvyšok z predchádzajúceho roku, prijalo členské poplatky a milodary od členov cirkevného zboru. Ich presná výška bude známa až po skončení kalendárneho roka. Kam teda celý tento príjem smeroval? Evanjelickú zborovú diakoniu Nitra v plnení jej poslania – opatrovania klientov v domácnostiach a v praktickej službe starším členom cirkevného zboru – podporilo OZ Pavla Valáška sumou 8 000,- eur. Z týchto prostriedkov bola potom hradená časť miezd zamestnancov diakonie a väčšina jej prevádzkových nákladov. Pamätajme na tento údaj. Naša diakonia totiž nefunguje tak, že Mesto a klienti dávajú peniaze a my iba opatrujeme. Naša diakonia je diakoniou, teda službou, aj v tom, že samotný cirkevný zbor prispieva na ňu každoročne sumou 8 – 10 tis. eur. Väčšina z týchto prostriedkov pochádza z dotácie od OZ Pavla Valáška.

- Jarný Konfitábor konfirmandov v Jabloňovciach bol podporený sumou 82,- eur.
- Letný tábor detí bol podporený sumou 850,- eur a letný tábor mládeže sumou 924,- eur.
- Jesenná víkendovka mládeže bola podporená sumou 138,- eur.
- Jesenný zájazd Spoločenstva evanjelických žien bol podporený sumou 685,- eur.

Podrobná správa o činnosti OZ Pavla Valáška bude v písomnej podobe predložená Výboru, Členskej schôdzi, sprístupnená cirkevnej i sekulárnej verejnosti na www.ecavnr.sk a zverejnená v Obchodnom vestníku v máji r. 2016.
Dnes ale treba zopakovať a zdôrazniť: Nesmierne si vážime prínos Občianskeho združenia Pavla Valáška. Prostriedky, ktoré získava, sú veľmi dôležitým, nenahraditeľným finančným nástrojom, podporujúcim rozmanitú službu nášho cirkevného zboru. Každý cent dostáva zmysel v službe! Ďakujeme Vám.

Ivan Eľko, predseda OZ Pavla Valáška

Pozývame vás na www.ecavnr.sk - špeciálne upozorňujeme na: Aktuality a fotogaléria.

Pozývame
ECAV Nitra
Služby Božie
Kázne a videá Služby Božie
Zborový život
História zboru

Aktuality
Evanj. zborová diakonia
Obč. združenie P. Valáška
Spevokol
Mládež
Foto a videogaléria

SPOMIENKA NA JESEŇ 2015

Príhovor Gene Ryana.

Večierok s priateľmi z Naperville.

Požehnanie detí.

Tekviciáda.

Mládežníčky v Jabloňovciach.

Na návšteve v Tornali.

Naša spomienka na Ľ. Štúra.

Šarkaniáda.

POZÝVAME

Benefičný koncert
V stredu 9. dec. o 17.00 hod., sa v našom kostole bude konať Adventný benefičný koncert, ktorého organizátormi sú Zväz zdravotne postihnutých Nitrianskeho samosprávneho kraja a náš cirkevný zbor. Vstupné je dobrovoľné. Výťažok je určený na podporu činnosti Zväzu zdravotne postihnutých Nitrianskeho kraja.

Adventný koncert
V sobotu 12. dec. o 17.00 hod., sa v našom kostole bude konať adventný koncert. Bude venovaný jubileám dvoch mimoriadnych osobností, ktoré spájal kráľovský nástroj: Johannovi Sebastianovi Bachovi, geniálnemu skladateľovi a organistovi (1685-1750) a Albertovi Schweitzerovi (1875-1965), nositeľovi Nobelovej ceny mieru, evanjelickému teológovi, filozofovi, lekárovi a organovému virtuózovi. Na koncerte odznejú výlučne Bachove diela, ktoré bude interpretovať Vladimír Kopec. Sprievodné slovo „Johann – cesta hudby a Albert – cesta lásky“, bude mať Ivan Eľko. Vstup je voľný. Po koncerte si vás dovoľujeme pozvať na medovníček a punč. Zároveň upozorňujeme, že kresťanské kníhkupectvo Kruh z Levíc bude v sobotu i v nedeľu 12. a 13. dec. v kostole predávať široký sortiment kníh a predmetov.

Služby Božie s piesňami mládeže
Na 3. adventnú nedeľu 13. dec., budú Služby Božie, na ktorých budeme spievať mládežníckej piesne. Každý návštevník dostane letáčik s textami spievaných piesní a liturgickým poriadkom. Po Službách Božích pozývame mladých ľudí na jednoduchý obed a spoločne strávené popoludnie.

Vianočné stretnutie mládeže
V piatok, 18. dec. o 17.00 hod., bude vianočné stretnutie mládeže. Kto malý (a zabalený) darček prinesie, ten si bude môcť malý darček tiež zobrať a počuť k tomu ešte i pekné prianie, určené práve jemu.

Adventné popoludnie pre deti
V sobotu 19. dec. o 14.00 hod., bude Adventné popoludnie pre deti. Chystáme obvyklý trojprogram: divadielko – zábava – výtvarné práce. Svojimi výtvormi chceme vyzdobiť kostol, spievať, tešiť sa a zažiť pekné spoločné chvíle na prahu Vianoc. Pozývame deti, rodičov, mládež, starých rodičov.

Vianočný stromček a generálka programu detí
Duchovná rodina nášho cirkevného zboru sa zíde v utorok 22. dec. o 17.00 hod., aby sme spoločne ozdobili vianočný stromček v kostole a pripravili balíčky pre deti. Pozývame členov zboru bez rozdielu veku! Rodičom zároveň pripomíname, že generálna skúška štedrovečerného programu detí bude v stredu 23. dec., o 10.00 hod. Bude trvať asi dve hodiny.

Večera Pánova v advente a na Vianoce
1. adventná nedeľa po Službách Božích
1. adventná nedeľa v rámci Služieb Božích pre najstarších členov zboru (o 14.30 hod.)
4. adventná nedeľa po Službách Božích
1. a 2. sviatok vianočný po Službách Božích
Nedeľa po Novom roku v rámci Služieb Božích

Služby Božie počas vianočných a novoročných sviatkov
24. dec., Štedrý večer, Služby Božie s programom detí o 15.00 hod.
Štedrý večer, hlavné Služby Božie o 17.00 hod.
25. dec., 1. sviatok vianočný, Služby Božie o 10.00 hod., po nich Večera Pánova
26. dec., 2. sviatok vianočný, Služby Božie o 10.00 hod., po nich Večera Pánova
27. dec., Nedeľa po Vianociach, Služby Božie o 10.00 hod.
31. dec., 2015, Starý rok, Služby Božie o 17.00 hod.
1. jan., 2016, Nový rok, Služby Božie o 10.00 hod.
3. jan., Nedeľa po Novom roku, Služby Božie s Večerou Pánovou o 10.00 hod.
6. jan., Zjavenie Krista Pána mudrcom, Služby Božie o 10.00 hod.

Novoročný benefičný koncert
V nedeľu 10. jan. 2016 o 17.00 hod., sa v našom kostole bude konať novoročný benefičný koncert. Predstaví sa organista Marek Štrbák. Výťažok z dobrovoľného vstupného bude určený na podporu našej Evanjelickej zborovej diakonie Nitra, ktorá poskytuje opatrovateľské služby klientom v domácnosti. Srdečne vás pozývame a ďakujeme vám za celoročnú podporu zmysluplného diakonického diela!

Výročný konvent za r. 2015
Výročný konvent za rok 2015 plánujeme na nedeľu 7. febr. 2016, po Službách Božích. Výročná správa v tlačenej podobe by mala byť už od 24. jan. pripravená pri východoch z kostola a tiež zverejnená na našej webovej stránke **www.ecavnr.sk.**
Na konvente bude o nej diskusia.

AKTUALITY

Zbierka pre hladujúcich vo svete
Do dobrovoľnej zbierky pre hladujúcich v rozličných kútoch sveta, ktorú tradične robili sestry vincentky na sviatok Poďakovania za úrody zeme pred našim kostolom, sme prispeli sumou 275,49 eur. Sestry vincentky za dar úprimne ďakujú a vyprosujú pre darcov Božie požehnanie!

Moja evidencia v zbore a moja podpora zboru
V každú nedeľu pred alebo po Službách Božích, si môžete vo vstupnej hale kostola na prízemí vľavo upresniť údaje o evidencii člena zboru (vedie Mária Števková), zaplatiť cirkevný príspevok („cirkevnú daň"), či odovzdať svoj milodar na potreby cirkevného zboru (vyberajú Mária Števková, Margaréta Černáková, Pavel Líška, Radmila Kuťková).

Predajnička literatúry
V každú nedeľu pred, alebo po Službách Božích, si môžete v malej predajni vo vstupnej hale kostola na prízemí vľavo zakúpiť evanjelickú tlač (Evanjelický posol spod Tatier, Cirkevné listy, Cestou svetla, Dúha), Biblie, liturgické knihy (Evanjelický spevník, funebrál, pašie, modlitebné knihy), biblické čítanie na každý deň Tesnou bránou, kalendáre Tranovského, stolový a nástenný, kresťanskú literatúru a CD. Poslúžia vám manželia Milota a Peter Arbetovci.

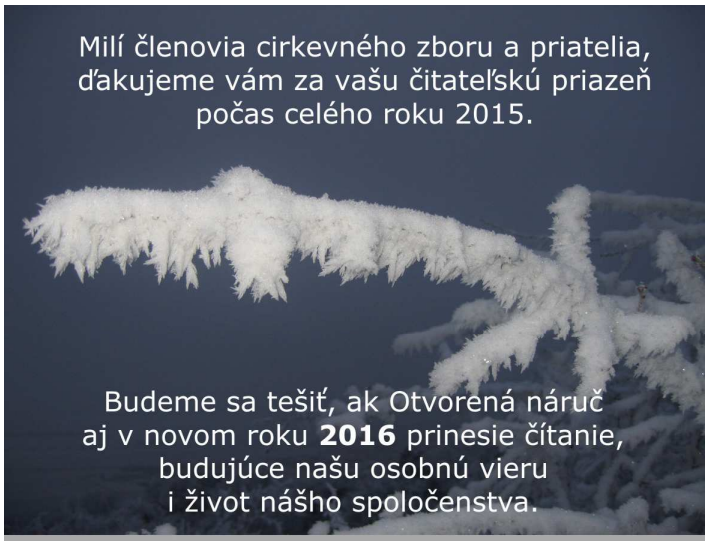

Pán Ježiš nech je so všetkými nami!

Nina Pastieriková, Eva Hubová, Ján Huba, Ivan Eľko

Služby Božie
Nedeľa, 10.00 hod.
V každú prvú nedeľu v mesiaci
je v rámci Sl. Božích Večera Pánova

Stredtýždňové Služby Božie
Štvrtok, 17.00 hod.

Adventné večierne
Utorok a štvrtok, 17.00 hod.

Detská besiedka
V každú nedeľu počas Služieb Božích

Vyučovanie náboženstva na školách
ZŠ Benkova - pondelok, 14.00 hod.
ZŠ Kráľa Svätopluka - utorok, 14.00 hod.
ZŠ Kniežaťa Pribinu - streda, 14.00 hod.
ZŠ Beethovenova - piatok, 14.00 hod.
Párovské gymnázium - piatok, 7.10 hod.
Golianovo gymnázium - streda, 7.10 hod.

Príprava na konfirmáciu
1.ročník - piatok, 15.00 hod.
2.ročník - piatok, 16.30 hod.

Dorast
Piatok, 15.45 - 16.30 hod.

Mládež
Piatok, 17.00 hod.

Nitriansky evanjelický spevokol
Pondelok, 16.30 hod.

Vysokoškolská mládež
Utorok, 19.00 hod.

Stretnutie mladých mamičiek
Každá druhá streda, 17.30 hod.

Spoločenstvo evanjelických žien
Podľa dohovoru, 15.45 hod.

Stretnutie mužov
Každý druhý pondelok, 18.00 hod.

Stretnutia manželských párov
Raz za tri týždne podľa dohovoru, 16.00 hod.

Večer s Bibliou
Štvrtok, 15.45

Stretnutie okolo Božieho Slova
v penzióne na Považskej ul.
Streda, 9.00 hod.

Stretnutie okolo Božieho Slova
v penzióne na Dolnočermánskej ul.
Piatok, 9.00 hod.

Zaopatrenie Večerou Pánovou
v domácnosti, penzióne, nemocnici či v hospici
Na požiadanie u zborového farára
Ivana Eľku, 0903 / 255197

MATRIKY, JESEŇ 2015

Pokrstení

Boli ste vykúpení nie porušiteľnými vecami, striebrom alebo zlatom, ale drahou krvou nevinného Baránka, Krista.
1. Petra 1, 18 - 19

Tomáš Vondrák
Timotej Kollárik
Michaela Mitterová
Samuel Širka
Artur Širka

Sobášení

Boh je láska a kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh zostáva v ňom.
1. Jánov 4, 16

Tomáš Kafka a Beáta Bidelnicová
Vladimír Stúpal a Tatiana Bužíková
Peter Gyöngyösi a Zuzana Lisá

Zosnulí

Zostáva teda odpočinok ľudu Božiemu. Lebo každý, kto vošiel do Jeho odpočinku, odpočinul si od svojej práce tak ako Boh od svojej.
Židom 4, 9 - 10

Alžbeta Miziová (75)
Branislav Hodúl (70)
Alžbeta Oroszová (84)
Zuzana Badinková (87)
Oľga Saubererová (64)
Ľudmila Moravcová (87)
Emília Smateková (93)
Hannes Gruber (52)
Anna Širková (81)
Milan Petrovič (74)
Samuel Kollár (81)

Štvrťročník Otvorená náruč vydáva Cirkevný zbor ECAV v Nitre, Sládkovičova 12, 949 01 Nitra. Tel.: +421-37-6514 413. Mobil farára: 0903 255 197, ecav.nitra@stonline.sk, **www.ecavnr.sk.** Číslo účtu: 302660573/7500.
Redakčná rada: Ivan Eľko - šéfredaktor, Ján Huba, Nina Pastieriková. Grafická úprava a sadzba: Nina Pastieriková. Jazyková úprava: Eva Hubová. Tlač: ForPress NITRIANSKE TLAČIARNE s.r.o. Snímka na titulnej strane: Ivan Eľko

Foto: Eva Eľková

NEBUDEŠ BRAŤ BOŽIE MENO NADARMO

Martin Luther, Veľký katechizmus, r. 1529
Vysvetlenie Druhého Božieho prikázania, odst. 69 - 75

Preto ako som už hovoril, aj teraz napomínam, že deti treba zavčasu priúčať napomínaním aj hrozbami, zabraňovaním aj trestami, aby sa vystríhali klamať a najmä sa pri tom dovolávať mena Božieho. Zanedbanie toho má zlé následky. Aj dnes badáme, že svet je horší, ako býval. Nieto vlády, poslušnosti, vernosti, ani viery, ale ľudia sú drzí, neposlušní, nepomáha pri nich ani učenie, ani trestanie. A toto všetko je z Božieho hnevu ako trest za svojvoľné znevažovanie tohto prikázania.

Na druhej strane deti treba viesť a povzbudzovať, aby ctili Božie meno a aby ho mali na jazyku vždy, keby ich niečo postihlo; lebo to je pravá česť Božiemu menu, že od Neho očakávame všetko potešenie a preto k Nemu voláme. Tak najprv srdce vzdá Bohu česť vierou a potom ústa vyznaním.

Vzývať meno Božie je užitočný a veľmi účinný zvyk proti diablovi, ktorý nás všade obklopuje a číha, aby nás mohol strhnúť do hriechu a hanby, žalosti a núdze. Ale kde sa Božie meno zo srdca vyslovuje a vzýva, tam sa diabol dlho nezdrží, lebo to neznesie počúvať. Ak by nás Boh nechránil, keď vzývame Jeho meno, stihli by nás mnohé a strašné nešťastia. Sám som skúsil a spoznal, že takéto vzývanie neraz odvrátilo a zažehnalo veľké nešťastie. Preto vravím, vždy máme mať v ústach Božie meno na odvrátenie diabla, aby nemohol škodiť, ako by chcel.

K tomu slúži aj zvyk, že sa každodenne, v každej núdzi porúčame Bohu dušou i telom, s manželkou, deťmi, majetkom a so všetkým, čo máme. Z toho povstali a dosiaľ sa zachovali rozličné dobrorečenia, ďakovania a iné ranné či večerné modlitby. Tiež cvičenie detí prežehnať sa, ak by videli alebo počuli niečo hrozné a strašné a pritom hovoriť „Pane Bože, ochraňuj!“, „Pomôž, Pane Kriste!“ a podobné. Podobne keď niekoho prekvapí nečakaná radosť, hoc aj neveľká, nech povie: „Bohu chvála a vďaka!“, „Toto mi udelil Boh,“ a podobne. Je to podobné, ako predtým deti pôstnom a modlitbami uctievali svätého Mikuláša a iných svätých. Toto by bolo Bohu príjemnejšie a milšie, ako hocijaký život, alebo veľké odriekanie.

Takto možno deti a mládež hravým spôsobom naučiť Božej bázni a úcte, takže sa budú mladí ľudia vždy povzbudzovať a vzdelávať v Prvom a Druhom Božom prikázaní. Takto by sa mohlo zakoreniť čosi dobré, mohlo by vyrásť a priniesť ovocie, takže z nich vyrastú ľudia, z ktorých by mala celá krajina osoh a radosť.